

Saloméja Nėris

EILĖRAŠČIAI

DIEMEDŽIU ŽYDĖSIU

Ir vienąkart, pavasari,
Tu vėl atjosi drąsiai. –
O mylimas pavasari,
Manęs jau neberasi – –

Sulaikęs juodbėrį staiga,
Į žemę pažiūrėsi:
Ir žemė taps žiedais marga...
Aš diemedžiu žydėsiu – –

Panevėžys, 1936. III. 3

TU NUBUSI

Tu nubusi vidury nakties. –
Miško vėjai su tavim kalbės.
Ir beržai rankas į dangų ties
Sveikint gerves, grįžtančias gulbes.

O pavasaris žarstys žvaigždes
Ir tvoras ir pavartės vartys. –
Pro skylėtas baltas paklodes
Kils ir šiaušis dirvos varputys.

Paskutinį smūgį iš peties
Gaus žiema. Ir nemunėliai plauks.
Tu nubusi vidury nakties. –
Tai gimtoji žemė tave šauks.

Palemonas, 1938. III. 8

SAULĖS KELIAS

Žiūrėk – mum saulė kelią
Vaivorykštėm nudažo,
Mus pusnuogius apkloja

Ji šilko spinduliais –

Nušviesk ilgai, saulele,
Gyvenimą mūs gražų! –
Paskui naktis akloji
Ties jūra nusileis...

Palemonas, 1937. VIII. 23

ALYVOS

Manęs dar nebuvo, –
Alyvos žydėjo – –
Manęs nebebus jau, –
Jos vėlei žydės. –
Ir kris jų lapeliai
Nuo saulės ir vėjo –
Kaip smėlio saujelės –
Ant mano širdies – –

Panevėžys, 1936. III

BALTAS TAKELIS

Žiūrės ten mama pro langelį,
Kai vakaras pievoj garuos. –
O paruge baltas takelis
Ilgai akyse tavaruos.

Tai krimsis, kam tuomet bareisi...
Paguosti tavęs negaliu – –
Juk aš niekad nepareisiu
Pro paruges – baltu keliu.

Paryžius, 1937. IV. 22

AŠ NENORIU MIRTI

Amžius tu šlamėsi,
Šilkalapi uosi. –
O naktim žvaigždėtom
Vasaros šiltos
Tyliame pavėsy,

Kai šakom sūpuosi,
Šimtąkart girdėtą
Meilę čia kartos. –

Aš nenoriu mirti
Nei žemelėj pūti, –
Aš gyventi trokštu
Su tavim drauge! –
Aš nenoriu mirti! –
Geriau uosiu būti,
Šaltu akmens bokštu,
Mažyte sraige.

Palemonas, 1937. VIII. 23

SAULĖS KŪDIKĖLIS

Ūžia girios, ūžia
Pasaką slaptingą, –
Skambančiam gegužiui
Pasakų nestinga.

Ažuolai galingi
Kužda ažuolams čia. –
Girgžda beržo lingė,
Ir lopšinė šlamščia.

Ne jauni dagiliai
Sparnelius pakėlė, –
Vėjai supa tyliai
Saulės kūdikėlj.

Saulės auksaplaukis
Krykščia man ant kelių. –
Ir kartoja laukas
Džiugesj vaikelio.

Panevėžys, 1936. V. 22

BENAMĖS VARNOS

Sulaikę žadą mes praslinsim
Pro juodus žiežulos namus. –
Ten stagarai nuo vėjo linksi, –

Ten plūsta mus, ten keikia mus.

Benamės varnos nusileido
Ties jau geltonu kaštanu. –
Džiovink man ašarą nuo veido
Tu savo lūpų karštumu.

Tylus kuždėjimas beskausmis
Rudens lapelių skinamų. –
O kas prakalbina, kas priglau mus
Tikrus našlaičius – be namų?

Vai, lanksto laužo laibą vyšnią
Vakaris vėjas neramus. –
Jau niekad, niekad mes negrįšim
Į juodus žiežulos namus.

Palemonas, 1937. XI. 16

NEPAŽĪSTAMAI DRAUGEI

Tu mane myli? Tu manai,
Kad aš labai, labai kažin kas?
Brangioji mano! – Nežinai,
Kaip aš į nuodėmes palinkus!

Jaunystė švaistėsi žaibais. –
Nūnai jau vasara nunoko. –
Tu gal stebėsi labai,
Kad aš gyvent lig šiol nemoku?

O mane laimė guodė jau
Ir baudė, nubaudė ne sykį. –
Gyvenimą juk nuodijau –
Tą našlaitėlį pavainikį.

Su ja prasilenkiu dažnai
Ir kankinuos tada paklaikus. –
Brangioji mano! Nežinai,
Kokia iš manęs vėjo vaikas!

Panevėžys, 1936. I. 20

MAŽOJI MANO GEIŠA

Ten linksta vyšnių šakos,
Baltas žiedais ten lyja. –
Ten skaisti saulė teka. –
Ten mirti nieks nebijo. –

Mažoji mano geiša,
Baisu – kokia rami tu!
Tylioji mano geiša,
Lyg statula granito.

Tavo skruostai dažyti,
Sakytum skausmas mirė. –
O ne! Jį nužudyti
Tegali charakiri.

Tau niekas dar nesakė,
Tu niekur negirdėjai,
Jog tavo Nagasaky
Jau kyla Prometėjai?

Mažoji siauraake,
Sugriauš ir tau vergiją! –
Raudonai saulei tekant,
Numirti jie nebijo.

Panevėžys, 1936. III. 14

DVIDEŠIMTI SŪ

Ruduo Paryžiuoj. – Šlapia. –
Bulvaruose šviesu. –
„Štai, gėlės! Gražios! Kvepia!..
Tik dvidešimti sū!

Čia baltos, čia raudonos –
Taip mėgiamos visų. –
Nevalgiau šiandie... Ponai!
Tik dvidešimti sū!”

Šalti lašai sruvena
Nuo sulytų kasų. –
„Oi, pirkit, ponai mano,
Tik dvidešimti sū!”

Palauk!.. nors tu, bent vienas
Neužsikimšk ausų!
Stimpu čia visą dieną
Už dvidešimtį sū –

Nuvargę stingsta pirštai,
Ir akyse tamsu – –
Gyvenime! Aš mirštu –
Dėl dvidešimties sū!“

Paryžius, 1937. I. 14

MANO VAIKELIS

Brydė rugiuose – ne žvėries, –
Ant katinėlio kam baries?
Tai baltaplaukis mano vaikelis!
Kur tu iries?

Dėl aguonėlės raudonos,
Rugių gėlės mėlynos
Toli paklydo mano vaikelis
Baltuos miškuos.

Jam apie duoną jie dainuos,
Pasaulio sielvartą dėl jos. –
Bet nesupranta mano vaikelis
Rugių dainos.

Jam pilna žemė spindulių,
Margų drugelių ir gėlių. –
Skraido, plasnoja mano vaikelis
Pats drugeliu.

Ir... sudraskyta aguona,
Gėlė nuvytus mėlyna. –
Sukniubęs rauda mano vaikelis:
Gėlių gana!

Paryžius, 1937. IV. 2

MOTUTĖS AŠAROS

Supa, supa kūdikėlj
Motina ant rankų. –
Bėkite tolyn, šešėliai, –
Spinduliai telanko!

Spindi ašaros motutės
Obelų žieduose: –
Auk, vaikelį, būk didutis, –
Mamą pavaduosi.

Panevėžys, 1936. V. 1

SENELĖS PASAKA

Apšerkšniję mūsų žiemos, –
Balta, balta – kur dairais. –
Ilgas pasakas mažiemus
Seka pirkioj vakarais.

Apie klaidžią sniego pūgą,
Saulės nukirptas kasas. –
Apie žąsiną moliūgą,
Kur išskrido į dausas. –

Apie vilką, baltą mešką,
Burtus, išdaigas velnių, –
Apie vandenį, kur teška
Iš sidabro šulinių.

Apie trečią brolių Joną –
Koks jis raitelis puikus,
Apie Eglę – žalčio žmoną,
Medžiais paverstus vaikus.

Kaip našlaitė nusiminus
Grįžo tuščiomis atgal...
Brenda pušys per pusnynus
Ir išbrist niekaip negal. –

Pusnynuos nykštukai miega.
Aukso žuvys po ledu. –
Bėga ragana per sniegą,
Nepalikdama pėdų.

Našlaitėlė gero būdo. –
O jos pamotė pikta...
Bet... senelė užusnūdo. –
Ir jos pasaka baigta.

Paryžius, 1937. I. 2

ATLANTO NUGALĖTOJUI

Vandenyno demonai nubudo, –
Gena, gaudo plieno paukštį baltą.
Alpdamas girdi staugimą gūdų, –
Tai mirtis... Junti jos kvapą šaltą.

Tau sparnus ledų ledai sukaustė,
Žvarbios vėtros širdį surakino. –
Tai gamta sujudo keršyt, bausti, –
Kam išplėsei mįslę vandenyno.

„Skriski, sakale, per kaukiančią bedugnę!“ –
Daug balsų per naktį nuaidėjo. –
„Šalame! – Gyvybės nešk mums ugnį!“ –
Silpnajėgiai šaukias Prometėjo.

Ir mirties ledinės nepabūgęs,
Plieno paukštis per bedugnę skrenda.
Tegu audra, tegu vėtra stūgaus! –
Jis pasieks gimtosios žemės krantą!

Panevėžys, 1935. X. 14

VISUR AŠ JĄ MATAU

Visur aš ją matau
su kūdikiu ant rankos,
Apstulbusiom akim
ir padrikais plaukais.
Gal rudenio naktis
ant vėtrų žirgo trankos, –
Gal plieno giltinė
ją vejasi laukais.

Spygliuotos pertvaros,

nei sprogstančios granatos,
Nei kaukianti mirtis –
jos nieks nesuturės.
O kelias tolimas –
nė akys neužmato –
Pro dujų debesis,
per sielvarto marias.

Ir nesustos jinai
prie naujo smėlio kapo,
Ir niekam neįsmeigs
kryželio ji kuklaus. –
Ir žengs ji per kapus, –
be atvangos, be kvapo, –
Ir prie širdies arčiau
mažytį savo glaus.

O juk ateis diena,
kad nebegaus patrankos. –
Ir gėdos kruvinos
pasauliui bus gana. –
Aš ateitį regiu –
su kūdikiu ant rankos –
Šviesiom, šviesiom akim
ir džiaugsmo šypsena.

Paryžius–Palemonas, 1937

RU DENIO ARIMUOS

Žarsto baltą smėlį
Širvinta nurimus. –
Rymo ramunėlė
Rudenio arimuos.

Viesulai padaužos
Jau sparnus pakėlę, –
Tai blaškys ir laužys
Lauko ramunėlę.

Kam viena likai tu
Rudenio arimuos? –
Akmenėlius skaito
Širvinta nurimus.

RU DENIO VIEŠKELIU

Kojom pamélusiom vieškeliu gruodas. –
Nukrankė varnos, vakaro lydimos...
O kas našlaitei kelią parodys,
Kur ta ugnelė gimtojo židinio?

Žvarbūs ir vėjuoti debesys rausta.
Kraupūs vaiduokliai – blaškomi gluosniai.
Lietūs ir ašaros veidą nupraus tau,
Pamotė vėtra plaukus nuglostys.

Kam tu išklydai rudenio vieškeliu?
Ar svetima tau duona pakarto?
Kur ta ugnelė, kur tavo ieškoma?
Baras, tik baras vėtra už vartų. –

Panevėžys, 1935. X. 11

SŪNUS PALAIDŪNAS

Nuraudęs beržynas,
Alėjos klevų. –
Ilgu be tėvynės,
Nyku be savų!

Ir šuntakiais, liūnais,
Tamsiais pagiriais
Sūnus palaidūnas
Į sodžių pareis. –

Tą vakarą kartu
Šuva gailiai staugs, –
Prie užkilų vartų
Mama nebelauks. –

Ieškosi mamytės. –
Ji smėly miegos. –
Ją šauksi, prikritęs
Prie žemės nuogos.

Paryžius, 1937. V. 13

ANKSTI RYTA

Anksti rytą parašyta
Daug naujų skambių vardų –
Versiu knygą neskaitytą
Nuo rytų lig vakarų.

Žemė kryžkelėm žegnojas –
Ji keleiviam be sparnų
Pavergė dulkėtas kojas.
Aš su saule ateinu.

Anksti rytą baltos laumės
Laimę lėmė man jaunai –
Ir išbūrė, ir nulėmė
Jauna būti amžinai.

Saulė žeria anksti rytą
Daug auksinių valandų.
Rytą auksu parašytą
Savo vardą aš randu.

[1926–1940]

TAU JAUNAM

Sužydėjo pievų gėlės
Lig vienai,–
Sužydėjo visos gėlės
Man jaunai.

Aš surinksiu lauko žiedus
Lig vienam,–
Aš surinksiu lauko žiedus
Tau manam.

Plaukia, plaukia baltos burės
Per marias,
Mano dainą neša vėjai
Per girias.

Už tų marių kyla bokštai
Ateities.–
Šviesūs šviesūs tavo rūmai –

Be nakties.

Skamba vasaros auksinės
Tau jaunam,
Skamba, skamba mano dainos
Tau vienam!

1926.VI.11

VIENUMA

Tavo namas, tavo kraštas–
Miško sutema.
Tavo žingsnių aidi aidas
Amžių glūduma.

Mano languose vijokliai
Kalbas su naktim.
Atėjai žalčiais apjuostas,
Su žaliom akim.

Atėjai tu ne iš saulės,
Su juoku nakties.
Šaltos lūpos, žalias žvilgis –
Praithas mirties.

Kalnuose žaibai vyniojas
Mėlynais žalčiais.
Kalnuose gaisrai plasnoja
Alkanais sparnais.

Kalnuose...
Tyli ir lauki
Žodžio nebylaus.
Balto sfinkso šaltos akys
Nieko nebeklaus.

Tu palik čia, kur vijokliai
Saugoja naktis.
Mane kalne, baltam lauže,
Saulė pasitiks.

1926.V.24

VAKARO SMUIKAS

Skundžiasi smuikas – ašaros žydi.

Ilgesiu virpa valso aidai:

„Kai mylimasis namo palydi,
Širdis plasnoja, dega veidai“.

Supasi žvaigždės plačioj padangėj,

Supasi lapai mėnesienoj.

Koks žiedas skečias jaunoj krūtinėj?

Koks aidas virpa tavo dainoj?

Mirtis – gyvybė, ašaros – džiaugsmas.

Visur šešėliai kloja takus.

Tik tavo dainos – mano pasaulis,

Tik tavo akys – mano dangus.

Vakaro smuiko mylimos dainos

Sapnais sūpuoja ilgas naktis,

Kad nenutiltų, kad nenumirtų,

Kol mano ryto saulė prašvis.

1926I1

PAVASARIO SVAIGULYS

Tau pirmą pavasario dainą aukoju.

Tau žiedus žibučių sudėsiu po kojų.–

Tik skriskim kartu su pavasario vėju,

Su jaunu kvapu sprogstančiųjų alėjų.

Tu – aras galingas, aš – gulbė baltkrūtė.

Mums tolimos erdvės, mums marią saulutė.

Ilgaisiais sparnais mes žvaigždynus apjuosim,

Ten dangišką sapną abudu sapnuosim.

Kalnų mėlynųjų viršūnės išbalę

Palaimins mūs sapną, užburs mūsų galią.

O jei tu į žemę sugrįžt panorėsi –

Aš tyliai numirsiu alyvų pavėsy.

Kur gėlynai žydi – ten ir aš.

Kur drugeliai žaidžia – ten ir aš.

Kur einu – margi drugeliai mane lydi.

Kur sustoju – man lelijos baltos žydi.

Mano mintys, mano svajos – tai vis tu.
Mano dainos, mano sapnas – tai vis tu.
Plasta žvaigždės, virpa saulė prie tavęs.
Kas mane į tavo rūmus benuves?

1925.III.30

ŽVAIGŽDĖ – JAUNYSTĖ

Vieną akimirką mano jaunystė,
Lyg žaibas jaunas –
Širdį ugniniaisiais sparnais suvystė,
Užliejo kraują.

Ir mano dienos – žėrinčios ašaros
Laumių akyse,–
Ir jų kaip vėjų – vėjų pavasario
Nesuvaikysi!

Ir nebijau aš girioj paklysti,
Jūroj paskęsti,–
Nes man žadėjo žvaigždė jaunystė
Niekad negesti.

1927.II.4

KAIP ŽYDĖJIMAS VYŠNIOS

Mūsų dienos – kaip šventė,
Kaip žydėjimas vyšnios,–
Tai skubėkim gyventi,
Nes prabėgs – nebegrįš jos!

Tai skubėkime džiaugtis!–
Vai, prabėgs – nebegrįš jos!
Mūsų dienos – kaip paukščiai,
Kaip žydėjimas vyšnios.

[1930]

GYVENIMO GIESMĖ

Gyvenimas mano – vėjas palaidas!
Kaip sakalas skrieja per tyrus laukus.
Gyvenimas mano – pavasario aidas.
Gyvenimas mano – tai sapnas klaikus.

Aš myliu gyvenimą – jauną, ugningą,
Kaip myli pavasarį lauko gėlė!
Aš myliu gyvenimo džiaugsmą aistringą,–
Stipriai – kaip jaunystė temoka mylėt.

O žeme, o motina mano brangioji!
Mielai tu puošiesi žiedais ir krauju.–
Jei burtus tavuosius pakeistų man rojum,
Tai būtų ilgu man, ilgu man be jų!

Aš myliu tave, gaivalingas pasauli!
Galbūt kaip žvėris tu mane sudraskysi?–
Vis tiek – aš ir mirsiu šypsodamos saulei,
Ir saulė degs mano akyse!

[1927]

JUOKIS, GYVENIME!

O juokis, gyvenime, juokis
Pajaco juoku!
Tegul mano akys nemato,
Kas juoda, klaiku...

Kur bus ta vieta, nežinau aš,
Ir tu nežinai,–
Kai trūks tavo juoko kaskada
Ir dings amžinai.

Bus gaila dienų man auksinių,
Sidabro naktų,–
Ir meilės, kur supo, svaigino
Prie jūros krantų!

BE BAŽNYČIOS

Be bažnyčios, be altorių,

Be sumainymo žiedų...
Žirgai skrenda, kiek tik nori,–
Skrendam, lekiam vienu du!

Miško vėjas plaukus glosto.
Tolimi žmonių balsai.
Iš padangių – žvaigždžių sosto
Štai – mus laimina jisai!

Jis įdėjo žmogui širdį
Su troškimais neramiais,
Vasaros vynu nugirdė,–
Jis ir nuodėmes atleis!

Be bažnyčios, be altorių...
Žirgai skrenda žvengdami,–
Skrenda, lekia mūsų norai –
Nesulaikomi – jauni!

1927.VI.18

PABUČIAVIMAS

Pabučiavimas tavo buvo karštas ir trumpas,
Ir kaip žaibas staigus, ir svaigus kaip naktis –
O galinga pagunda!–Ir šventieji suklumpa...
Pabučiavimas tavo – pavogta kibirkštis.

Negaliu aš pamiršti tų įkaitusių lūpų –
Jos išdegino žymę lig širdies gilumos!
Ir beprotišku svaiguliu mintį užsupo –
Ji kaip vergė prie tavęs dieną naktį rymos.

Ne gyvatė įkando – karštos lūpos bučiavo!
Ligi kaulų nusmilko šiurpulinga šalna –
Negaliu aš pamiršti... Nes žinau, kad ir tavo
Visos mintys ir aistros – bendro laužo liepsna!

1928.VII.30

KADA MANĖS NEBUS

Kalnuos laisvi ereliai nardo, –

Kalnuos ir mes abu.
Vai, kas kartos tau mano vardą,
Kada kalnų nebus?

Mums vėjai laisvės dainą suokia,
Laisviem nerūpi nieks!
Vai, kas primins tau mano juoką,
Kai vasara prabėgs?

Diena su saule nusileido,–
Su saule vėl nubus–
Vai, kas pakeis tau mano meilę,
Kada manęs nebus?

[1930]

KAIP MYLIMOJO LAIŠKAS

Baltais balandžiais atlekia,
Juodais varnais išvyksta
Tos mano dienos, naktys tos,
Apvildamos jaunystą.

Rytojus mano tolimas,–
Nežinomas, neaiškus,–
Taip laukiamas, taip norimas,–
Kaip mylimojo laiškas.

[1930]

TOKIOS TOLIMOS

Tokios tolimos, tokios svetimos –
Vėjo supamos, vėjo nešamos –
Lyg ne mano jos, negražinamos,
Tyliai mirštančios –
dienos vasaros!

Jūra skundžiasi, jūra barasi,–
Bangos vejasi, bangos taškosi:
Svetima esi, tolima esi,–
Nenutildysi –
širdgėla balsi!

Ašarų maldos, mylimos gaidos
Man širdis raudos.– Niekad niekados.

Niekad niekados lūpos nekartos
Laimės valandos –
skausmo sukaltos!

1927.VIII.29

BE TĖVIŠKĖS

Be tėviškės, be motinos,
Be jokios ateities,–
Net rasės abejotinos,–
Čia svetima jauties.

Lyg šaltas akmenėlis –
Kur ežero dugne – –
Lyg baltos kalnų gėlės
Ties juoda bedugne.

Nežino nieks, nematė nieks
Ir negirdėjo nieks,–
Kuždėjotės gyvatėmis
Prie žerintios ugnies.

Ir neminėk to vakaro,–
Laivelio Nemune!
Nuvysi tu pavasarį
Baltąja ramune.

Nei tėviškės, nei motinos!
Neaiškios praeities,–
Net rasės abejotinos,–
Skraiduolė tu nakties.

[1930]

KAI NUMIRSIU

Kai numirsiu,– tik nekaskit,
Tik nevežkit į kapus! –
Į skaisčias liepsnas įmeskit –
Tegu laužas karstu bus!

Tegu kyla juodi dūmai
Dangaus skliautais mėlynais –
Ir bejausmis mano kūnas
Tepavirsta pelenais!

Dulkes tas paleiskit vėjam,
Laisvės paukščiui ant sparnų –
Tegu neša, tegu sėja
Dainą mano pelenų!

[1929]

RAUDONA ROŽĖ

Šią naktį pas mane Karmen atėjo,
Juoda Karmen – su degančiom akim.
Ji būrė man – iš kortų spėjo
Ir gąsdino nelemta ateitim.

Krūtinė jos karštai alsavo –
Virpėjo rožė kruvina:
– Klajonė – gyvenimas tavo...
Ir meilė – tavoji daina.

O kas paskui? – Paimki šitą rožę,
Tai sužinosi, kas dai bus – –
Viens burtų žodis laimę mums atvožia,
Ir vienas žodis – atveria kapus.

Karmen dainavo meilę pražūtingą,–
Gyvenimą be prietarų ir baimės.
Ir siūlė rožę man – raudoną, nuodėmingą,–
Užburtą širdimi ir laime.

...O su naktim išnyko ir Karmen – –
Tik jos aistri daina liūdnai skambėjo.
Ir keistą dovaną paliko man:
Raudoną rožę.– laimės nežadėjo...

1927.V.1

SUDEGINKIT MANE

Sudeginkit mane – kaip raganą!
Sudeginkit mane žėruojančiame lauže!
Nesudrebėsiu aš nė vienu sąnariu!
Nė lūpų nepraversiu – klausit ar neklausit.

Tiktai žiūrėsiu, kaip saulutė leidžias,–
Kaip glosto veidą man jos švelnūs pirštai...
Ir nežinosit jūs – kodėl aš jums atleidžiu,–
Ir nesuprasit jūs – kodėl šypsodamos aš mirštu.

Bučiavo žemę vasaros dangus – –
O žemė nuotaka saldžiai sapnavo.
Ir tolimosios žvaigždės dainavo meilę mūs,–
Ir mūsų žvaigždės akys laime spinduliavo.

Dabar – sudeginkit mane – kaip raganą,–
Kur žemę nušvietė dangaus ugnim!
Jums palieku aš jūsų pragarą!
Dangus tegul išnyksta su manimi

1927.VI.11

VALKATA

Jis valkata! Jis– paskutinis!
Šaukia žmonės. O aš vos gyva.
Nuo jo žvilgsnių man dega krūtinė,–
Nuo jo žodžių man svaigsta galva.

Kaip sacharose vėjas laisvūnas –
Visagalė jo smuiko daina.
Ji nupirko ir sielą, ir kūną
Savo magiškų burtų kaina.

Panorėk! – aš nueisiu į dangų!
Ar nužengsiu juodan pragaran!
Dėl tavęs – ne vien mirt pasirengus,–
Bet gyvent ir nemirt amžinai!

[1930]

SKAUSMAS

Kodėl tu ateini tą valandą,
Kada aplinkui juokas, užmiršimas ir daina?
Kodėl tiktai mane tu išskiri tada,
Kad aš kentėčiau ir dainuočiau verkdamą?

Rymojau aš prie pianino –
Vidurnakčio puota aplink skambėjo.
Ir jis atėjo, apkabino –
Ir demono akim akysna pažiūrėjo.

Nebegaliu berūpestingai žaisti.
Išbėgau – ašaros netinka ten, kur juokas.
O šaltas skausmo demone, myliu tave!
Tave, kurį visi prakeikė.

Sparnuotas juodas kunigaikšti!
Klaupiuosi prieš tave, o skausme!
Tu pervėrei mane giliausiomis bedugnėm
Ir nunešei mane aukščiausiom aukštumon.

Tylu. Juodi sparnai plasnoja.–
Galingas milžine, visa aš tavo,
Visa, lig paskutinės ašaros!
Per tave pajutau, jog aš esu.

Kodėl, kodėl tu ateini tą valandą,
Kada aplinkui juokas, užmiršimas ir daina?
Kodėl tiktai mane tu išskiri tada,
Kad aš kentėčiau ir dainuočiau verkdamą?

1927.III.25

KAIP IR TAS VĖJAS

Vasara buvo... Jūra kvatojo.
Buvo saulutė – buvo draugai.
Dabar tu vienas. Eini, sustoji...
Tarsi paklydai ar pavargai.

Eini, sustoji... Skundžias alėjos,
Kaip jos nemėgsta drėgno rudens.
Klausais: gal meilė pamario vėjuos
Balta žuvėdra pasivaidens.

Sumerk blakstienas – ir aš ateisiu,–
Tau išbučiuosiu plaukus melsvus –
Be pareigos ir be jokių teisių –
Kaip ir tas vėjas – jaunas, gaivus.

[1935]

PER LŪŽTANTĮ LEDĄ

Pavasaris žemę jau veda –
(O mane kas ves?)
Aš bėgu per lūžtantį ledą
Į jo vestuves.

Kukliais žibuoklėlių žiedais ji
Kasas nusagstys.–
Ar ilgai tu būsi bevaisė,
O žeme skaisti?

Saulėtų krantų pasigedo
Širdis. Nebgaliu.
Ir bėgu per lūžtantį ledą
Skenduolių keliu.

Jei žūsiu,– draugai, nesakykit:
Per greit pailsau...
Aš troškau vien džiaugsmą
pavytiPasauliui ir sau – – – –

[1935]

NAKTĮ NYKIĄ

Lyg vaiduoklis naktį nykią
Vaidinuosi: –
Kaip tu savo pavainikį
Uždainuosi?

Neraudok, širdies vaikeli,
Liūlia liūlia!
Oi, nebark manęs, tėveli,
Oi, motule!..

Neramus širdies vaikelis
Neužmiega.–
Šešėliuotas mano kelias –
Kur jis bėga?

Šaltas šiurpas nubučiavo
Jauną veidą.–
Išta rankos. Naštą savo
Jau paleido – –

Šalnos gėlos širdį gelia
Naktį nykią.–
Kas mylės tave bedalį
Pavainikį?

Paryžius, 1937.IV.27

AKMENĖLIS TURI ŠALTĄ ŠIRDĮ

Leisk man prie ugnelės pasišildyt,–
Nevaryk į vieškelio audras!
Akmenėlis turi šaltą širdį –
Ir mažos našlaitės nesupras.

Skrenda gervės, skrenda mano dienos,–
Kad galėčiau ranką joms paduot!
Aš skurdi – skurdesnė už rugienas.–
Bėgalinė širdgėla – ruduo.

Iki žemės vėtra beržą lanksto,–
Ne berželį – o veikiau mane.–
Šiandie dar minu aš tavo slenkstį,–
O rytoj – tamsioji nežinia.

Leisk man prie ugnelės pasišildyt,
Nevaryk į rudenio audras!
Akmenėlis turi šaltą širdį,–
Kas tą širdgėlą rudenę besupras?

[1939]